

Resolusjonskomiteens innstilling

- 1. En ny verdi- og velferdskommisjon for Norge** (Ivaretar innkommet forslag 24)
- 2. Fornyet lederskap for globale fellesgoder** (Ivaretar innkommet forslag 6, 7, 8 og 10)
- 3. Styrk Tollvesenet for et tryggere Norge** (Innkommet forslag 23)
- 4. En trygg barne- og ungdomstid** (Ivaretar forslag 9, 11 og 16)
- 5. Konvertitter og religiøse minoriteter trenger en styrket rettsikkerhet og skal leve trygt i Norge!** (Ivaretar forslag 20 og 25)
- 6. Norsk matproduksjon som gir bedre beredskap** (Innkommet forslag 19)

1. En ny verdi- og velferdskommisjon for Norge

Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen, basert på forslag 24 fra KrFU

Det offentlige Norge bruker penger som aldri før, men folk og bedrifter opplever ikke nødvendigvis bedre tjenester. Når stadig flere velferdsmottakere dessuten forblir varig i utenforskap, som også går over generasjoner, trenger landet en kuttekommisjon som også tenker nytt om verdiene som definerer velferden.

Det er grunn til uro over kostnadsutviklingen og hvorfor Norge ser ut til å få mindre ut av kronene til velferd enn land det er naturlig å sammenlikne oss med. Uansett sammenlikninger er det alvorlig grunn til uro over sviktende bærekraft ved den norske velferden. Mister vi den har vi større utfordringer enn å balansere offentlige budsjetter.

Trygghet gjennom velferden er som tilliten og åpenheten mye av limet i det norske samfunnet. Offentlig sektor vokser og særlig de faste utgiftspostene på statsbudsjettet øker uten at de egentlig synes å være gjenstand for noen vesentlig prøving av kost og nytte. Mest bekymringsfullt er det at selv om statsbudsjettet aldri har vært større, virker pengebruken utilstrekkelig for å løse de utfordringene vi står overfor. Etter flere [perspektivmeldinger](#), senest den som kom i 2024, framstår diagnosen klarere enn noen gang, men behandlingen vedvarer å være annerledes enn behovsanalysen. Vi trenger derfor reformer som tar tak i de grunnleggende utfordringene ved hvorfor vi synes å få for lite ut av stadig mer midler til den norske velferden, og samtidig også sviktende innovasjonskraft og verdiskapingsevne i norsk økonomi ([Nordbakken et al, 2023](#)). Statsbudsjettet går 460 milliarder i underskudd når oljepengene trekkes fra. Handlingsregelen, som en gang var en restriktiv finanspolitisk regel, har i takt med fondets vekst tillatt økt offentlig pengebruk. Nå må vi møte realitetene på lik linje med andre velferdssamfunn som har innført flere finanspolitiske regler for å ivareta hensynet til bærekraft over generasjoner. Norge har et større statsbudsjett enn Sverige og Danmark, selv om begge disse nabolandene våre har langt større befolkning. Og det er få holdepunkter for å si at de offentlige tjenestene er dårlige i disse landene. Dette indikerer et betydelig potensial for mer effektiv ressursbruk i norsk offentlig sektor ([OECD, 2024](#)).

Vi trenger en kommisjon som kan berede grunnen for en ny retning, der vi ser en bærekraftig offentlig pengebruk og en effektiv leveranse av velferdstjenester. KrF vil reformere den offentlige pengebruken slik at tjenestene blir bedre, uten at det samtidig må lede til ytterligere kostnadsvekst. Målet er ikke å rasere velferden, men å redde den.

Tidligere reformer som innføring av statlige helseforetak, samling av en rekke velferdsetater til Nav, pensjonsreformen, tillitsreformen eller ABE-reformen har ikke løst problemene med at vi bygger en velferd som hverken gir tilstrekkelig støtte eller lar seg forsvare i et sosialt, økonomisk eller også miljø- og generasjonsperspektiv på bærekraft.

[«Lindbeck-kommisjonen»](#) fra 1993 snudde på mye i vårt naboland, Sverige, etter den finansielle krisen de opplevde på 90-tallet. De 113 forslagene kommisjonen leverte, hvorav omtrent halvparten ble innført, førte til strukturelle endringer som tok tak i flere grunnleggende utfordringer for det svenske velferdssamfunnet. Dette viser at en utredningskommisjon kombinert med politisk vilje til oppfølging kan føre til reell endring. Vi trenger vår egen.

KrF vil ta initiativet til en ny offentlig verdi- og velferdskommisjon som skal fremme konkrete reformforslag for å:

1. **Effektivisere ressursbruken i offentlig sektor** og samtidig kutte unødig byråkrati og regelverk, så også kostnadsbesparelser kan oppnås langt utenfor offentlig sektor, bl.a. ved tidsbegrenset gyldighet av langt flere regler og ordninger, slik at ingenting bare får feste seg uten stadig å bli prøvd etter kost og nytte.
2. **Sikre bærekraftig finansiering av velferdstjenester** der en hensyntar at hverken oljeinntekter eller finansinntektene fra oljefondet kan erstatte behovet for at vi må ha en sterk og selv bærende økonomi.
3. **Styrke kvaliteten på offentlige tjenester** gjennom å se nærmere på sammenhengen mellom god ressurstilgang og evnen til innovasjon og bedre ressursutnyttelse.
4. **Lære av reformer i andre land** for å oppnå bedre resultater med mindre ressurser, og samtidig styrke vekstkraften i norsk økonomi bl.a. ved å gjennomføre beste praksis fra våre nordiske naboer.
5. **Fremme en mer verdiorientert velferdstilnærming** som vektlegger at evne til personlig og profesjonelt ansvar og opplevelse av selvstendighet og frihet ikke defineres av materielle rammer og instrumentelle regler alene.
6. **Motvirke at velferdssystemet fungerer som skruestikker** der folk settes fast i vedvarende lavinntekt og svekkede livssjanser.

77 2. Fornyet lederskap for globale fellesgoder

78 *Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen, basert på forslag 6 og 7 fra IU, 8 fra KrFK og 10 fra Møre og*
79 *Romsdal*

80

81 **Etter flere tiår med store framskritt, har den seneste tids utvikling skapt dystre utsikter for globale**
82 **fellesgoder som helse, sikkerhet og evne til å håndtere humanitære kriser og bekjempe ekstrem**
83 **fattigdom. Konsekvensene vil være livstruende for millioner av mennesker verden over. Med**
84 **krigen i Ukraina rykker trusselen mot vår egen sikkerhet stadig nærmere.**

85

86 Om ikke menneskesyn og moralske grunner kan motivere til endring, burde en opplyst selvinteresse
87 vekke til fornyet innsats. Situasjonen krever at flere kontrer og igjen satser på globale fellesgoder og
88 systemer som gir evne til å ivareta disse godene og beredskap til å håndtere felles utfordringer.

89 Være seg menneskeskapte kriger og klimaforstyrrelser, eller rystende naturkatastrofer, vi vet at vi
90 står svekket tilbake dersom verdenssamfunnet mister evnen til å betjene felles anliggender. Behovet
91 for å redusere unødvendig bruk av antibiotika og dermed livstruende resistens er et slående
92 eksempel på viktigheten av å lykkes i fellesskap.

93

94 **Norge har flere forutsetninger for å bidra til å snu utviklingen** tilbake til sporet vi har erfart gir
95 resultater på alle fronter verdenssamfunnet har satt seg fore. Samtidig er det viktig å erkjenne at
96 ekte kriser også kan bringe muligheter som ikke må forspilles til å gjøre endringer. Flere
97 internasjonale organisasjoner og institusjoner, FN i særdeleshet, behøver dette. Dermed må tiden
98 for å snu også bli en tid anført av reformer. Norge, som et land med internasjonal troverdighet og
99 betydelige ressurser, bør støtte opp om en slik utvikling

100 Med særlig vekt på global helse ønsker KrF å styrke Norges finansielle bidrag og gjenreise en
101 diplomatisk pådriverrolle for å løse felles helseutfordringer og forsterke globale helsemekanismer
102 som favner alle land og særlig utsatte områder og folk som ikke selv ivaretas av egne, fungerende
103 helsetjenester. Lusaka-agendaen som kom ut av en internasjonal prosess ledet av Kenya og Norge i
104 2023, foreslår reformer på fem nøkkelområder for å sikre rettferdig fordeling av helseressurser,
105 styrke primærhelsetjenester, redusere maktubalanser i det internasjonale helsesystemet, og sikre at
106 helsetjenestene bedre tilpasses endrede sykdomsbyrder.

107

108 **Styrkingen av vår globale helse** må bygge på velfungerende helsetjenester, lokalt og nasjonalt i alle
109 land. Hovedansvaret for dette påhviler den enkelte stat, men ingen, ikke engang Norge kan greie seg
110 uten internasjonalt samarbeid. Det første og fremste av alle helsetjenesters ansvar må være at

mødre trygt kan føde barn og at folk selv utrustes med kunnskap og hjelpemidler til å kontrollere reproduksjon og hindre seksuelt overførbare sykdommer. All erfaring viser at dette også effektivt reduserer aborttallene, være seg helsefaglig utførte eller ikke. Helsebistand er kostnadseffektivt, og vi vet det virker. Vaksinasjonsprogrammer og den globale dugnaden mot HIV/AIDS-epidemien er eksempler på tiltak som har reddet millioner av liv og bidratt til sterkt forbedrede livssjanser for millioner av mennesker.

Også i Europa og Norge er bistanden under press. Det er ikke bare Trump-administrasjonen som dramatisk kutter. Stadig flere formål konkurrerer dessuten om bistandsmidlene, og andelen som går til utdanning, helse og bekjempelse av fattigdom har blitt stadig mindre det siste tiåret, selv fra et land som Norge som år over år har økt det samlede bistandsbudsjettet kraftig. Derfor er det kommende valget ikke bare et oppgjør om evnen og viljen til å opprettholde høye bistandsbudsjetter på minst 1% av brutto nasjonalinntekten (BNI). Valget vil også kunne sikre oppslutning om en politikk som vet å prioritere bistandsmidlene til det viktigste: Bekjempelse av fattigdom, satsing på utdanning og på helse.

Sikkerhet er også et fellesgode. KrF vil føre en verdibasert utenrikspolitikk der innsats for fred og sikkerhet, menneskerettigheter og demokrati står sentralt. I forsvars- og sikkerhetspolitikken vil vi fortsatt legger vekt på NATO-alliansen og på regionalt samarbeid fordi dette bidrar til et Europa som ikke baserer seg på den sterkeste rett, men med kjøreregler som gjelder for alle. Krigen i Ukraina er i dette perspektivet også vår frihetskamp. Dette må reflekteres i hvordan Norge bidrar finansielt, både mens krigen pågår og i årene som vil følge med gjenoppbygging. I møte det skjerpede trusselbildet, bør det også komme endringer i vår hjemlige forsvarspolitikk, bl.a. slik at basepolitikken endres så permanente utenlandske militærbaser tillates i fredstid, og den selv pålagte 24-gradersgrensen for alliert aktivitet øst for Hammerfest bør i tråd med forsvarssjefens anbefaling fjernes.

For en bedre balanse i den transatlantiske alliansen må NATOs europeiske pilar levere langt mer til egen forsvarsevne. Norge må dermed raskt og kraftfullt øke sine forsvarsbudsjetter, etter vår mening til over 3 prosent av bruttonasjonalprodukt (BNP) innen 2027. Norge må dessuten posisjonere seg strategisk som en integrert og pålitelig aktør i det fremvoksende europeiske forsvarsmarkedssamarbeidet, med vekt på industriell deltakelse, militær mobilitet og hybrid forsvarsberedskap. Gjennom å balansere transatlantiske forpliktelser med aktivt EU-samarbeid, kan

Norge sikre egen trygghet og styrke det europeiske fellesskapet. Sammen med EU bidrar Norge sterkt til opprettholdelse og videreutvikling av flernasjonale, forpliktende fellesskap som FN, globalt.

Kystnasjonen Norge er unikt posisjonert i det transatlantiske og europeiske forsvars- og sikkerhetssamarbeidet. Med dette følger et særlig ansvar i det maritime domenet. KrF er sterkt bekymret over bemanningssituasjonen i Sjøforsvaret. Marinen vil de neste årene ha behov for over 1300 nye offiserer. Kombinasjonen av et massivt generasjonsskifte blant befal og mannskap, og en storstilt utvidelse av marinens materielle kapasiteter gjør situasjonen kritisk. I tillegg til nye fregatter og ubåter skal det bygges 28 standardiserte fartøy for marinen de neste ti årene. Dagens utdanningskapasitet, innen Forsvaret og hos sivile utdanningsinstitusjoner, er ikke tilstrekkelig for å frambringe den bemanningen som trengs for å operere disse fartøyene.

Ifølge rapporten "Maritime karrierevegar" ([Menon, 2024](#)) må rekrutteringen av sjøfolk økes, og flere må holde fram med å arbeide på sjøen over lengre tid. Per 2023 var det registrert 20 000 norske sjøfolk, og totalt 43 000 personer med maritime sertifikater tilgjengelige for arbeid i Norge. Vel en fjerdedel av disse er over 60 år, og de neste ti årene er det ventet at om lag 9000 går i land, enten for å bli pensjonister eller for å ta annet arbeid. Derfor må det legges en konkret plan for tilstrekkelig utdanning og bærekraftig bemanning av den norske flåten, militært så vel som sivilt. Det er nødvendig med økte bevilgninger både til Forsvarets egne og til sivile utdanningsinstitusjoner, og til maritim teknologiutvikling, for å unngå en krise i så vel Marinen og norsk maritim sektor generelt.

3. Styrk Tollvesenet for et tryggere Norge

Forslagsstiller: Østfold KrF

Tolletaten er den første forsvarslinjen mot grensekryssende kriminalitet og ulovlig import. KrF ønsker en nasjonal plan for styrking av Tollvesenet for å sikre tryggheten til norske borgere.

Tolletaten sikrer at lover og regler for grensekryssende vareførsel etterleves. Uten et sterkt Tollvesen risikerer vi at norsk næringsliv utkonkurreres av useriøse aktører, at farlige varer slipper inn i landet, og at internasjonale kriminelle nettverk får fotfeste. De spiller en avgjørende rolle i totalberedskapen og forebygging av kriminalitet.

I 2022 var det over 48,7 millioner flypassasjerer, 4,8 millioner busspassasjerer, 2,4 millioner togpassasjerer og 42,6 millioner personer i personbiler som krysset grensene. Norge har en kystlinje på over 100 000 km, den nest lengste i verden, og dertil mange havner som krever overvåking. Det finnes hele 623 havner i Norge som følger den internasjonale sikkerhetsstandarden for skip og havneanlegg (ISPS), men kun 600 tollere i arbeid i hele etaten, noe som i seg selv illustrerer behovet for økt bemanning og styrking av analytiske og digitale kapasiteter.

Norges Tollvesen har fått internasjonal oppmerksomhet for sin kamp mot organisert kriminalitet og smugling. Store beslag har synliggjort hvordan norske tollere står på frontlinjen i kampen mot en "kokain-tsunami" som rammer Europa. Med begrensede ressurser og utstyr, har norske tollere gjort rekordmange beslag av narkotika, inkludert over to tonn kokain i Oslo i fjor. Samtidig som vi kan glede oss over evnen til å gjøre disse beslagene, må vi erkjenne at dette bare viser toppen av isfjellet for den ulovlige innførsels- og transittaktiviteten som Norge utsettes for. Derfor må vi styrke Tollvesenet for å kunne møte slike utfordringer enda mer effektivt og resolutt.

Norge skal ikke bli et brohode for narkotika og andre smuglervarer til Norden og Europa. Vi må kjenne vårt ansvar for en av verdens mest omfattende kystlinjer og vår del av et nordisk og europeisk fellesskap som trenger solid grensevern.

Store beslag og økt grensekryssende aktivitet fra kriminelle nettverk synliggjør de hybride truslene Norge står overfor. Menneskesmugling, handel med ulovlige våpen og narkotika, samt helseskadelige og forfalskede varer inngår i et samvirke mellom kriminelle og fremmede statsmakters ønske om å teste vår motstandskraft og forsvarsevne.

KrF ønsker en nasjonal plan for styrking av Tollvesenet med vekt på følgende tiltak og en økonomisk ramme på 2 milliarder kroner fram mot 2030:

- Økt bemanning og ressurser: Gradvis styrking av antallet operative tollere fra dagens 600 til et betydelig høyere antall som bedre står i forhold til alt vi har å forsvare og forvalte. Denne opptrappingen inkluderer investering i mer effektive verktøy som båter, droner, skannere og hunder, samt flere kontrollhaller og digital overvåking og analyse.
- Utvikling og forbedring av digitale kapasiteter: Effektiv og målrettet tollkontroll gjennom forbedring av digitale systemer. Dette inkluderer oppgradering av IT-infrastruktur og bruk av

212 avanserte analyseverktøy og KI-kapabiliteter for å kunne identifisere og stoppe ulovlige varer raskere
213 og mer presist.

214 • Forbedring av hjemler: Betydelig forbedring og styrking av hjemler for tollkontroll. Dette
215 innebærer å gi tollere de nødvendige juridiske fullmaktene og opplæringen de trenger for å kunne
216 utføre sine oppgaver effektivt og lovlig. Eksempler på slike hjemler inkluderer utvidede fullmakter til
217 å gjennomføre kontroller av persontrafikk, beslaglegge varer som bryter med importregler, og
218 samarbeide med andre etater i kriminalitetsforebyggende arbeid. Allmennpreventive hensyn og
219 hensynet til effektivitet i ressursutnyttelsen av begrensede offentlige midler gjør også at tollere bør
220 kunne agere med begrenset politimyndighet i flere situasjoner som typisk avdekkes under
221 tolltjenestens normaloppdrag.

222 • Samarbeid med andre etater for felles situasjonsforståelse og koordinert innsats: Styrket
223 samarbeid med regelverkseiere som Arbeidstilsynet, Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner
224 (DEKSA), Direktoratet for medisinske produkter, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
225 (DSB), Fiskeridirektoratet, Helsedirektoratet, Mattilsynet, Miljødirektoratet, Nav, Politiet,
226 Utenriktjenesten, og Skatteetaten. Dette vil sikre en helhetlig tilnærming til grensekontroll og
227 kriminalitetsforebygging.

228 • Forebygging av kriminalitet: Økt satsing på forebygging av narkotikasmugling, våpenbruk, og
229 organisert kriminalitet. Dette inkluderer kontroll av strategiske varer som kan tjene til styrking av
230 fiendtlig eller på annen måte truende kapasitet på fremmed hold.

231 • Miljøvern og produktsikkerhet: Kontroll av eksempelvis plastavfall og produkter med uriktig
232 innhold. Dette innebærer å sikre at avfall som eksporteres ut fra Norge, og andre produkter som
233 importeres til Norge, ikke inneholder skadelige stoffer som kan påvirke miljøet og folkehelsen
234 negativt. Sikring av norsk fauna mot fremmede dyr- og plantearter for å beskytte miljøet og
235 folkehelsen.

236

237

238 Tolletaten er avgjørende for Norges sikkerhet, økonomi og miljø. En styrking av Tollvesenet vil bidra
239 til å opprettholde lov og orden, beskytte norsk næringsliv, og sikre tryggere grenser for Norge og
240 våre nordiske og europeiske naboer.

241

242

243 **4. En trygg barne- og ungdomstid**

244 *Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen, basert på forslag 9 fra KrFK, 11 fra Møre og Romsdal og 16 fra*
245 *Nordland*

246

247 Norge er et av verdens tryggeste og beste land å vokse opp i. Likevel ser vi at flere unge opplever en
248 økende grad av utrygghet. Flere opplever mobbing, flere unge sliter med psykisk uhelse og
249 utenforskap, og det er en økning i ungdomskriminaliteten. Det er flere unge som begår og er utsatt
250 for vold. Alle barn og unge fortjener en trygg oppvekst, enten de er hjemme, på skolen eller ute på
251 byen med venner.

252

253 Mer enn 10 % av norske barn i skolen blir mobbet hvert år ifølge elevundersøkelsen, og
254 konsekvensene for både mobbeoffer og familiene deres er alvorlige. Ikke bare i den akutte fasen når
255 mobbingen skjer, men også i form av psykiske senskader i ettertid. Når barn helt ned i 12 -årsalderen
256 tar sitt eget liv i desperasjon fordi de ikke får hjelp, må vi ta grep. Både i form av forebyggende tiltak
257 og ved å sikre bedre oppfølging av mobbeoffer. Lærere opplever at de ikke har gode verktøy for å
258 håndtere og forebygge mobbing, og mange kommuner sliter med lange ventetider hos psykologer.

259

260 Vi må styrke alle ledd i helsetilbudet, fra lavterskeltilbudene og helsesykepleiere, psykisk helsevern i
261 kommunene og spesialisthelsetjenesten. Det er alvorlig antall personer med alvorlige psykiske
262 lidelser og psykoser øker, og at kommunenes helsetilbud ikke er godt nok utrustet til å håndtere de
263 sykeste av disse. KrF vil styrke helsetilbudet til personer med psykiske lidelser i kommunene, slik at
264 en får den hjelpen en har behov for når en trenger det. De sykeste pasienter må få helsehjelp uten at
265 dette medfører økt risiko for hverken helsepersonell, pårørende, eller andre pasienter, gjennom
266 tilrettelegging. Helsevesenet må sikres de midler som skal til for å komme i posisjon til å kunne
267 hjelpe alvorlig psykisk syke, også ved bruk av tvang.

268

269 Vold blant unge øker, og mange er redde for å bli utsatt for vold. Alle barn og unge skal ha en trygg
270 hverdag. Det har vært en dramatisk utvikling i ungdomskriminaliteten der unge – også barn under 15
271 år – bærer kniver og skytevåpen. Flere blir involvert i grove lovbrudd som ran, vold, trusler og
272 drapsforsøk. Selv om dette gjelder en mindre andel barn og unge, står de likevel bak en stor andel av
273 lovbruddene i sin aldersgruppe. De som rammes av slike kriminelle handlinger er gjerne barn selv.
274 Når ungdomsstraffen er avhengig av at den unge gjerningspersonen samtykker, så får vi en situasjon

275 der offeret ser at gjerningspersonen slipper helt fri for straff/tiltak. Omvendt voldsalarm for unge vil
276 gjøre det tryggere for offeret å ferdes rundt, etter å ha blitt utsatt for kriminalitet.

277

278 Alle barn og unge fortjener en trygg hverdag. Derfor vil KrF:

279

- 280 - Nedsette en trivselskommisjon etter modell fra Danmark
- 281 - Utforme en ny nasjonal handlingsplan mot mobbing
- 282 - Styrke ettervernet for offer for mobbing
- 283 - Sikre at lærerne får flere verktøy til å kjempe imot mobbing. Lærerutdanningen må inkludere
- 284 håndtering av mobbesaker.
- 285 - Styrke hjelpetelefonene og chattetenestene.
- 286 - Styrke BUP (Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk og PPT (Pedagogiskpsykologisk
- 287 tjeneste)
- 288 - Ha åpningstider og tilgjengelig fagpersonell også ut over virkedager.
- 289 - Sikre tilgjengelige voldtektsmottak innen rimelig reisevei
- 290 - Åpne for økt bruk av tvang i psykiatrien
- 291 - Foreslå presisering av lovverket, slik at det åpnes for bruk av omvendt voldsalarm i
- 292 tilknytning til oppholdsforbud for unge mellom 15 og 18 år, og i særlige tilfeller også for barn
- 293 under 15 år.

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

5. Konvertitter og religiøse minoriteter trenger en styrket rettsikkerhet og skal leve trygt i Norge!

Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen (Basert på forslag nr 20 frå Rogaland KrF og forslag 25 frå KrFU)

I mange land risikerer konvertitter forfølgelse, fengsling eller dødsstraff på grunn av sin tro. Derfor er det avgjørende at Norge sikrer konvertitter som søker asyl en grundig og rettferdig behandling i det norske asylsystemet. I tillegg vet vi at også jøder og religiøse minoriteter her i Norge opplever mer forfølgelse og utrygghet. Det skal være trygt i Norge for både konvertitter og religiøse minoriteter!

Høyesterett slo i 2012 fast at en homofil asylsøker skulle få medhold i sin asylsøknad, dersom frykten for forfølgelse var sentral for hans valg om ikke å leve åpent i tråd med sin legning.

I 2012 ga regjeringen en instruks som sikret beskyttelse for homofile asylsøkere med en begrunnet frykt for forfølgelse. Høyesterett har senere konkludert med at en utvidelse av denne «årsaksmetoden» til også å gjelde konverteringssaker krever en politisk beslutning.

KrF mener en tilsvarende instruks må gis for konvertitter. Det er på høy tid at asylsøkere som vil måtte opptre diskret i hjemlandet på grunn av frykt for forfølgelse ikke får avslag. Dette er også i tråd med EUs asylpakt, som fastslår at asylsøkere ikke kan forventes å endre sin atferd, overbevisning eller identitet for å unngå forfølgelse i hjemlandet.

I tillegg må vi sikre at konvertitter og andre religiøse minoriteter opplever det trygt å være i Norge. Det er dessverre ikke tilfelle i dag. Motstanden mot jøder vokser i hele Europa, inklusiv her i Norge. Flere jøder sier at de opplever det utrygt i Norge. Det er uholdbart.

Derfor blir det viktigere fremover å slå ring om våre grunnleggende frihetsverdier. Det bør innføres en obligatorisk statsborgertest som sikrer at nye landsmenn er innforstått med hva som menes med ytringsfrihet og religionsfrihet i Norge og at disse verdiene er grunnleggende for å bo i Norge.

KrF krever:

- At det gis en instruks til utlendingsforvaltningen som sikrer likebehandling i saker om forfølgelse på grunnlag av religion og seksuell orientering. Instruksen må sikre at asylsøkere som vil opptre diskret i hjemlandet på grunn av frykt for alvorlige konsekvenser, ikke får avslag, men kommer inn under lovkravet om «velbegrunnet frykt for forfølgelse».

- 334 • At alle saksbehandlere i UDI og UNE gis grundig opplæring i konvertering, trosidentitet,
335 religiøs forfølgelse og konsekvensene dette medfører, samt bruken av kriteriene for å
336 vurdere spor av tro.
- 337 • At troverdighet i tidligere asylsaker kun trekkes inn i sluttvurderingen av
338 konvertittvurderingen dersom det er begrenset mengde med spor av ny tro.
- 339 • At møtene mellom kirken, UNE og UDI gjenopptas, og det utarbeides en forpliktende hensikt
340 for møtene. Justisministeren skal holdes orientert, for å sikre at lovendringene etterfølges.
- 341 • For å få innvilget statsborgerskap må bestå en test som bekrefter at du er innforstått med
342 hva ytringsfrihet og religionsfrihet betyr i Norge.

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

6. Norsk matproduksjon som gir bedre beredskap

Forslagsstiller: Rogaland KrF

KrF vil sikre landbruk over hele landet for å sikre bedre beredskap, matsikkerhet og klok forvaltning av naturressursene våre.

Geopolitisk uro minner oss om at vi må sikre produksjonen av vår egen mat – og ikke basere for mye av forbruket vårt på import. Beredskap bygges over tid, og forutsigbare rammevilkår for bøndene er derfor avgjørende for at vi skal ha matproduksjon også i krisetid.

Tollvernet er en viktig bærebjelke for egen matproduksjon, og må derfor ligge fast. KrF står fast på at et sterkt tollvern

er avgjørende for å opprettholde produksjon og levende lokalsamfunn i hele landet.

Vi ønsker også å opprettholde de årlige

jordbruksforhandlingene, hvor bøndene sikres en viktig rolle i utformingen av landbrukspolitikken.

Bøndene må også sikres forutsigbarhet slik at de kan investere, ha gode inntektsmuligheter og trygge velferdsordninger.

KrF vil:

- Sikre et velfungerende importvern.
- Sikre de samvirkebaserte markedsordningene og de årlige jordbruksforhandlingene.
- Tette inntektsgapet mellom bønder og andre grupper innen 2027.
- Videreføre kanaliseringspolitikken for å legge til rette for kornproduksjon der det er best egnet for dette.
- Jobbe for et mer treffsikkert tilskuddssystem som helt eller delvis kan erstatte dagens soneinndeling.